

13.1.2022

Seurakunnanneuvoston kokous 1/22 13.1.2022

Aika	Torstai 13.1.2022 Klo 17:00
Paikka	TEAMS-kokous
Läsnä	Haukka Jari Mononen Tomi (isä Foma), 1. varapuheenjohtaja Karhapää Jukka Mountraki Maria Niemi Ludmila, 2. varapuheenjohtaja Pylvänäinen Jari Railas Lauri Salminen Markku, kirkkoherra, puheenjohtaja Vehkaoja Jukka Wessman Erja Äikäs Mikko Jalonen Lasarus, sihteeri
Kutsuttuna	Aminoff Kristiina, vapaaehtoistyön esimies Brodkin Jefim, seurakunnanvaltuuston puheenjohtaja, läsnäolo- ja puheoikeus Rosenberg Kaj, kiinteistöpäällikkö
Poissa	Cederström Taina Susuna Maria, Papiston ja kanttoreiden edustaja, läsnäolo- ja puheoikeus (este)
1 §	Kokouksen avaus Kokous alkoi alkukurouksella klo 17:05.
2 §	Laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen Ortl 52 §:n mukaan seurakunnan toimielin on päätösvaltainen, kun läsnä on puolet jäsenistä. Seurakunnanneuvoston työjärjestyksen 3 §:n 4 momentin mukaan sihteeri toimittaa kokouskutsun jäsenille kaksi viikkoa ennen kokousta. Määräaika ei tarvitse noudattaa, jos käsiteltävänä on kiireellinen asia tai jos kokous ei ole ollut päätösvaltainen ja se on kutsuttava koolle uudestaan. Yksittäinen kiireellinen asia voidaan käsitellä puhelin- tai sähköpostikokouksessa. Kokouskutsu on toimitettu 30.12.2021.
Päätös:	Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.
3 §	Pöytäkirjantarkastajien valitseminen KJ 98 §:n mukaan seurakunnanneuvoston pöytäkirjan tarkastaa kaksi neuvoston valitsemaa pöytäkirjantarkastajaa ja se on tarkastettava 7 päivän kuluessa kokouksen päättymisestä. Pöytäkirjantarkastajat merkitsevät lausuntonsa pöytäkirjaan ja allekirjoittavat sen. Jos puheenjohtaja ja tarkastajat eivät ole samaa mieltä pöytäkirjan

13.1.2022

sanamuodosta, se on palautettava seurakunnanneuvoston tarkastettavaksi. Työjärjestyksen 11 §:n 3 momentin mukaan pöytäkirjantarkastajat valitaan sopivaksi katsotulla tavalla. Sihteeri ja pöytäkirjantarkastajat sopivat yhdessä pöytäkirjan tarkastusajan ja -paikan. Pääsääntöisesti pöytäkirjantarkastajille esitetään tarkastettavaksi sihteerin ja puheenjohtajan / puheenjohtajien allekirjoittama pöytäkirja, ellei se käytännön syistä ole mahdollista.

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Jukka Karhapää ja Maria Mountraki.

4 § Esityslistan hyväksyminen

Päätös: Seurakunnanneuvosto hyväksyi esityslistan siten, että lisälistan asia sijoitettiin kohtaan 14, jonka jälkeen aloitteiden käsittely siirtyy kohtaan 15 ja siitä eteenpäin esityslistan järjestyksessä.

5 § Vapaaehtoistyön esittely

Esittelijät: Kristiina Aminoff

Päätösesitys: merkitään tiedoksi

Päätös: Esityksen mukaan.

6 § Seurakunnanneuvoston varapuheenjohtajien valinta vuodelle 2022

KJ 93 § Seurakunnanneuvoston kokoonpano. Seurakunnanneuvoston puheenjohtajana toimii kirkkoherra. Neuvosto valitsee yhden tai useamman varapuheenjohtajan keskuudestaan. Varapuheenjohtajien toimikausi kestää yhden vuoden. Neuvosto valitsee itselleen sihteerin.

Esittelijä: kirkkoherra

Päätösesitys: Seurakunnanneuvosto valitsee keskuudestaan kaksi varapuheenjohtajaa.

Päätös: Neuvosto valitsi ensimmäiseksi varapuheenjohtajaksi isä Foman ja toiseksi varapuheenjohtajaksi Ludmila Niemen.

7 § Seurakunnanvaltuuston 16.12.2021 pidetyn kokouksen pöytäkirjan tarkastus (liite)

Jos seurakunnanneuvosto katsoo, että seurakunnanvaltuuston päätös on tehty virheellisessä järjestyksessä tai että valtuusto on ylittänyt toimivaltansa, taikka jos päätös on muuten lainvastainen, seurakunnanneuvoston on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on viipymättä saatettava valtuuston uudelleen käsiteltäväksi (Ortl 60 §).

Esittelijä: kirkkoherra

Päätösesitys: Neuvosto toteaa, että valtuuston 16.12.2021 kokouksen päätökset on tehty laillisessa järjestyksessä, eivät mene valtuuston toimivallan ulkopuolelle eivätkä ole muuten lainvastaisia, ja päättää panna valtuuston päätökset täytäntöön.

Päätös: Esityksen mukaan.

13.1.2022

8 § Valtuustoaloite Mannerheimintie 8 kiinteistön tulevaisuudesta (liitteet)
Kiinteistölautakunta käsitteli kokouksessaan 2.9.2021 Mannerheimintie 8 kiinteistön sijoitusanalyysiä. Viitaten seurakunnan neuvoston 26.8.2021 tekemään päätökseen kiinteistölautakunta katsoi, että sen on tehtävä asiassa esitys osana kokonaisuutta, joka ottaa huomioon myös Unioninkatu 39 ja Liisankatu 29 kiinteistöistä tehdyt selvitykset.

Kiinteistölautakunta päätti 2.12.2021 lähettää työryhmän selvityksen yhdessä Mannerheimintie 8 kiinteistön sijoitusanalyysin kanssa seurakunnan neuvostolle käsiteltäväksi ja toivoo neuvoston kiirehtivän päätöksentekoa asiassa.

Johtoryhmä puolestaan kiinnittää erityistä huomiota Kososen selvityksessä lain arviointiin Unioninkatu 39 ja Liisankatu 29 kiinteistöjen remonttien pilkkomisesta.

Esittelijä: kiinteistöpäällikkö

Päätösesitys: Seurakunnan neuvosto tekee tehtyjen selvitysten pohjalta päätöksen ja lähettää asian seurakunnan valtuuston käsittelyyn.

Isä Foman tekemä vaihtoehtoinen päätösehdotus:

Viitaten alla olevaan analyysin lainaukseen neuvosto haluaa tuoda esille Mannerheimintie 8 kiinteistön tärkeän merkityksen seurakunnan talouden kannalta nyt ja tulevaisuudessa. Neuvosto päättää lähettää tämänhetkisten selvitysten ja tietojen (kaikki kiinteistöselvitysten liitteet kokonaisuudessaan mukana) pohjalta asian seurakunnan valtuuston käsittelyyn.

Perustelut:

Lainaus: Kiinteistön Mannerheimintie 8 sijoitusanalyysi (KTL 6-21 2.12.2021), Työryhmä: Kaj Rosenberg, Pär Silén ja Tom Walldén.

”Mannerheimintien vuokratulot tulevan olemaan erittäin suuressa osassa Unioninkadun-Liisankadun peruskorjauksen rahoituksessa.”

Myös Mannerheimintie 8 kiinteistön laskettu tuotto prosentti saamamme tiedon mukaan on hieman alle 10%, joten siinäkin varjossa sen pitäminen seurakunnan hallussa puoltaa asiaa.

Päätös: Seurakunnan neuvosto tekee tehtyjen selvitysten pohjalta päätöksen lähettää asian seurakunnan valtuuston käsittelyyn ohjeistaen kaiken omassa käytössään olleen materiaalin valtuustolle tiedoksi. Lisäksi neuvosto päätti käsitellä helmikuun kokouksessaan seurakunnan kiinteistö- ja sijoitusstrategioiden linjauksia tulevaisuutta ajatellen.

Mikko Äikäs poistui kokouksesta klo 19:00.

13.1.2022

9 § Kiinteistölautakunnan lausunto kirkollishallitukselle koskien kategoria 3 ja 4 kiinteistöjä (liite)

Kiinteistölautakunta on tehnyt asiassa esityksen neuvoston käsiteltäväksi.

Se kiinnitti huomiota Hämeenlinnan kirkon siirtymisestä kategoriaan 1 sekä korvaavien tilojen valmistumiseen Hangossa ja Kaunisniemessä.

Esittelijä: kiinteistöpäällikkö

Päätösesitys: Neuvosto lähettää kiinteistölautakunnan lausunnon kirkollishallitukselle.

Päätös: Esityksen mukaan.

10 § Uspenskin katedraalin sähkösaneerauksen lisäbudjetti

Lisäbudjetti 150000€ haetaan alibudjetoinnin takia.

Uspenskin sähkösaneerauksen kilpailutuksessa ei saatu rakennusurakasta yhtään hyväksyttävää tarjousta. Rakennusurakasta neuvoteltiin kattohintaurakka (300700€ sis. alv. 24%) Liehunen Oy:n kanssa.

Sähköurakka sovittiin Sähkö Jeesi Oy:n kanssa (176700€ sis. alv. 24%).

Urakan aikana todettiin että urakan ulkopuoliset laitteistot kuten paloilmoin-, kulunvalvonta- ja jäähdytyslaitteistot olivat tulleet käyttöikänsä loppuun. Laitteistot tilattiin suoraan toimittajilta urakan ulkopuolella. Laitteistojen yhteenlaskettu hinta on 60000€.

• Budjetoitu Sähkö- ja rakennusurakka	386800€
• Budjetoitu toteutumaton muuriurakka	145050€
• Budjetoidut yhteensä	531850€

• Rakennusurakka	300700€
• Sähköurakka	176700€
• Omat lisätyöhankinnat	60000€

Kustannukset yhteensä 537400€

Kaikki hinnat sis. alv. 24%. Lisäbudjetti 150000€ katetaan Uspenskin toteutumattomasta muurihankkeeseen budjetoidusta 150000€:sta

Esittelijä: kiinteistöpäällikkö

13.1.2022

Päätösesitys: Seurakunnanneuvoston lähettää lisäbudjetin seurakunnanvaltuuston hyväksyttäväksi.

Isä Foman vaihtoehtoinen päätösesitys:

Lisäbudjettiehdotus lähetetään kiinteistölautakunnan käsiteltäväksi ja hyväksyttäväksi.

Perustelut:

Kiinteistölautakunta ei ole käsitellyt asiaa ja remontti on osittain kesken. Samalla lautakunta voi käsitellä kaikki remonttiin liittyvät tähänastiset sekä kenties vielä tulevat kulut, jotta asia voidaan käsitellä seurakunnanneuvostossa kokonaisuudessaan liittyen katedraalin remontteihin. Samalla voidaan ottaa kantaa toteutumattoman muurihankkeen puolesta ja sen tulevaisuudesta.

Päätös: Seurakunnanneuvosto lähettää lisäbudjetin kiinteistölautakunnan käsittelyyn. Neuvosto käsittelee asian seuraavassa kokouksessaan 17.2.2022.

11 § Myllypuron kappelin vuokra-asia (liite, ei julkinen)
Vuotekno Oy on lähestynyt seurakuntaa toivoen neuvotteluja vuokran korottamiseksi.

Esittelijä: kirkkoherra

Päätösesitys: Neuvosto myöntää hallintopäällikölle valtuudet neuvotella vuokrasopimuksesta ja hyväksyä mahdolliset korotukset.

Päätös: Esityksen mukaan siten, että neuvosto saa uuden vuokrasopimuksen nähtäväkseen ennen sen hyväksymistä.

12 § Hangon vahtimestariasia (esittelyliite)
Esittelijä: kirkkoherra

Päätösesitys: Neuvosto avaa Hangon vahtimestarin paikan yleiseen hakuun.

Isä Foma oli lähettänyt neuvostolle vaihtoehtoisen päätösesityksen, jossa kysytään alueen kanttorilta, onko hänellä halukkuutta ottaa ko. tehtävä hoitoon siitä suoritettavan korvauksen mukaan.

Päätös: Esityksen mukaan vaihtoehtoinen päätösesitys, mikäli mahdollista, huomioiden.

Mikko Äikäs palasi kokoukseen klo 19:20.

Ludmila Niemi poistui kokouksesta klo 19:30.

13.1.2022

13 § Valtuustoaloite kirkon tavoite- ja toimintaohjelman täytäntöönpanosta (liitteet)

Neuvosto lähetti valtuustoaloitteen jatkovalmisteluun 9.12.2021 kokouksessaan.

Esittelijä: kirkkoherra

Päätösesitys: Aloite hylätään. Johtoryhmä raportoi valtuustolle vuosittain Kirkon tavoite- ja toimintasuunnitelman toteutumisesta seurakunnan toiminnassa ja päätöksenteossa.

Päätös: Esityksen mukaan.

14 § Ahveniston kirkon isännöitsijäasia

Ahveniston kirkon isännöitsijä Toni Rasilainen ei osallistu enää seurakunnan toimintaan.

Pyhäkkötiimi ehdottaa Ahveniston kirkon uudeksi isännöitsijäksi Kirsi Backmannia, joka on valmis ottamaan tehtävän vastaan.

Päätösehdotus: Seurakunnanneuvosto lähettää asian valtuustolle päätettäväksi.

Päätös: Neuvosto kiittää Toni Rasilaista luottamustehtävän hoitamisesta ja lähettää asian valtuuston käsiteltäväksi.

15 § Aloitteet

Jos seurakunnanneuvoston jäsen haluaa asian neuvoston käsiteltäväksi, hänen on tehtävä siitä kirjallinen esitys neuvoston puheenjohtajalle, jonka tulee ottaa asia esille neuvoston kokouksessa ilman aiheetonta viivytystä (KJ 96 §).

Isä Foman aloite: Kirjallinen selvitys 14.12.2021 Uspenskin katedraalin alttaritilan väärinkäytöksestä neuvostolle, sekä onko henkilökunnan henkiseen terveydenhuoltoon tarvetta ja vaatiiko alttaritila toimenpiteitä tapahtuman johdosta.

Johdanto aloitteeseen:

Kirjallisesti pyytänyt kirkkoherraa kysymään neuvoston jäseniltä halukkuutta järjestää ylimääräinen kokous edellä olevan alttaritilan käytön suhteen.

Alla olevista pykälistä selviää neuvoston vastuu kyseisessä asiassa ja vastausta neuvoston puheenjohtajalta kirjalliseen kokouspyyntöön (lähetetty: 15.12.2021 klo 14.07) ei tullut lainkaan neuvoston 1. varapuheenjohtajalle tähän mennessä. Saamani ohjeistuksen mukaan kaikki asiat kulkevat puheenjohtajan kautta, joten siksi en ole ottanut suoraa kontaktia neuvoston jäseniin. Näin myös menettelemme mielestäni oikeudenmukaisesti eikä nk. ”selän takana”.

Tiedotustoiminta ei ollut järjestetty yhteistoiminnassa neuvoston kanssa kyseisen asian suhteen, vaikka siihen 1. varapuheenjohtaja oli pyynnössään pyrkinyt.

13.1.2022

Asian perusteellinen käsittely neuvostolle on elintärkeää, jotta neuvosto voi täyttää sille laissa asetetut velvoitteet.

Myöskin 15.12.2021 julkaistussa tiedotteessa hos.fi sivulla jää hieman epäselväksi kuka ottaa vastuun. Seuraavassa lainaus: "Katson, että vastuu tapahtuneesta on ensisijaisesti seurakunnalla." Olemmeko siis kollektiivisesti vastuussa tapahtuneesta?

Perustelut:

Laki ortodoksisesta kirkosta:

59§

Seurakunnanneuvoston tehtävänä on edistää seurakunnan hengellistä elämää, vastata seurakunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä seurakunnanvaltuuston päätösten valmistelusta, laillisuuden valvonnasta ja täytäntöönpanosta.

Seurakunnanneuvosto valvoo seurakunnan etua, edustaa seurakuntaa ja käyttää sen puhevaltaa, jollei tässä laissa tai kirkkojärjestyksessä toisin säädetä.

61 §

Kirkkoherra

Jokaisen seurakunnan esimiehenä on kirkkoherra. Kirkkoherra vastaa siitä, että pyhät toimitukset toimitetaan kirkon perinteen, kirkkojärjestyksen ja muiden kirkollisten sääntöjen mukaan. Kirkkoherran on huolehdittava seurakuntansa uskonnollisesta kasvattamisesta ja seurakuntansa jäsenten sielunhoidosta. Kirkkoherra johtaa seurakunnan hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa tämän lain, kirkkojärjestyksen ja seurakunnan toimielinten päätösten mukaan.

Kirkkojärjestys:

94 §

Tehtävät

Seurakunnanneuvoston tehtävänä on:

- yleisesti johtaa seurakunnan toimintaa ja toimia seurakunnan tehtävän toteuttamiseksi
- huolehtia seurakunnan kirkkomusiikki-, kasvatus-, ja diakoniatöiden sekä seurakunnan tiedotustoiminnan järjestämisestä
- tehdä esitykset seurakunnanvaltuustolle
- laatia äänioikeutettujen luettelo

13.1.2022

- käyttää työnantajan puhevaltaa seurakunnan toiminnan kannalta merkittävissä asioissa
- tehdä työntekijöiden työsopimukset sekä huolehtia tarvittaessa muiden kuin papin, diakonin ja kanttorin tehtävien väliaikaisesta hoitamisesta; sekä päättää työntekijöiden työsuhteet.
- Seurakunnanneuvoston päätös papin, diakonin ja kanttorin työsuhteen päättämisestä edellyttää hiippakunnan piispan suostumusta.

95 §

Kokoontuminen

Seurakunnanneuvosto kokoontuu niin usein kuin puheenjohtaja katsoo sen tarpeelliseksi. Neuvosto on lisäksi kutsuttava koolle, jos vähintään puolet jäsenistä sitä esittää. Neuvoston kutsuu koolle puheenjohtaja.

16 §

Muut asiat

- Elise Tammisen valtuustoaloite (liite)
- Hiippakunnan piispa johtaa keskustelua asiassa liittyen seurakunnan yhteistyöhön Lammin yhteisön kanssa.
- Alueiden ja alojen esittelyiden kestoksi katsottiin sopivaksi 15 minuuttia esittelyyn ja 15 minuuttia keskusteluun.

17 §

Ilmoitusasiat

- Kirkkoherra kiittää merkkipäivämuistamisista.
- Haminan piispan vihkimysliturgia 16.1.2022 striimataan Uspenskin katedraalista.
- Talousraportti
- Luottamushenkilöiden talouskoulutus 29.1.2022.
- Seurakunnan tarkastus on alustavasti suunniteltu viikolle 19.
- Elia Pietarisen valinta kasvatustyön kanttoriksi on saanut hiippakunnan piispan vahvistuksen. Pietarinen toimii myös uutena Kirkon alojen luottamusmiehenä seurakunnassa.
- Kiinteistölautakunnan 2.12.2021 kokouksen pöytäkirja on lähetetty neuvostolle 9.12.2021.

18 §

Seuraava kokous

Torstaina 17.2.2022 klo 17:00
Torstaina 17.3.2022 klo 17:00
Torstaina 28.4.2022 klo 17:00
Torstaina 2.6.2022 klo 17:00
Torstaina 25.8.2022 klo 17:00
Torstaina 22.9.2022 klo 17:00
Torstaina 20.10.2022 klo 17:00
Torstaina 25.11.2022 klo 17:00
Torstaina 15.12.2022 klo 17:00

13.1.2022

19 § Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19:50.

PÖYTÄKIRJAN VAKUUDEKSI

Markku Salminen
kirkkoherra

Lasarus Jalonen
sihteeri

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

Olemme tänään tarkastaneet seurakunnan neuvoston 13.1.2021 pitämästä kokouksesta laaditun pöytäkirjan ja todenneet sen kokouksen kulun mukaiseksi.

Helsingissä, 20.1.2021

Jukka Karhapää

Maria Mountraki

Oikaisuvaatimusaika:

Neuvoston kokouksen tarkastettu pöytäkirja on nähtävänä seurakunnan ilmoitustaululla, Liisankatu 29 A, 00170 Helsinki 20.1.2022-3.2.2022 välisenä aikana.

Mahdolliset oikaisuvaatimukset, jotka on tehtävä kirjallisesti, on annettava Suomen ortodoksiselle kirkollishallitukselle viimeistään 3.2.2021 klo 14.00.

Kirkollishallituksen antamat oikaisuvaatimusohjeet:

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen oikaisua Suomen ortodoksiselta kirkollishallitukselta (Karjalankatu 1, 70110 Kuopio, kirkollishallitus@ort.fi) kirjallisella oikaisuvaatimuksella.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

13.1.2022

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset oikaisuvaatimuksen tekijälle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan oikaisua
- miltä kohdin päätökseen haetaan oikaisua ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla oikaisua vaaditaan

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös ei ole tarkoituksenmukainen, ainoastaan seurakunnanvaltuuston ja luostarin johtokunnan kirkollishallitukselle alistettavasta päätöksestä.

Oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimus. Jos oikaisuvaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, taikka jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, on oikaisuvaatimuksessa ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä oikaisuvaatimukseen valtakirja.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Suomen ortodoksiselle kirkollishallitukselle oikaisuvaatimusajan kuluessa henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse tai sähköpostina. Oikaisuvaatimuksen lähettäminen tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla. Postitse lähetetty oikaisuvaatimus katsotaan annetuksi sinä päivänä, jona oikaisuvaatimuksen sisältävä postilähetys tai ilmoitus lähetyksen saapumisesta postin osoitetoimipaikkaan on annettu kirkollishallitukselle.

Asiakirjaan, joka postitse tai lähetin välityksellä lähetetään kirkollishallitukselle, on lähettäjän selvästi merkittävä nimensä, ammattinsa, asuinpaikkansa ja postiosoitteensa.

Postiin oikaisuvaatimusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Kirkollishallituksen aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9 – 14.

Suomen ortodoksisen kirkollishallituksen postiosoite on Karjalankatu 1, 70110 Kuopio ja käyntiosoite Karjalankatu 1, Kuopio. Kirkollishallituksen aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9 – 14. Kirkollishallituksen sähköpostiosoite on kirkollishallitus@ort.fi.

This documents contains 10 pages before this page
Dokumentet inneholder 10 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 10 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 10 sider før denne side

Detta dokument innehåller 10 sidor före denna sida

Maria Mountraki

3007b1ae-1b2a-4af4-840d-0e75ff320fd1 - 2022-01-19 14:50:55 UTC +02:00
BankID / MobileID - 728675cd-93c7-4005-9fd9-be2b1d63eb27 - FI

MARKKU SALMINEN

1cdf0d2-211b-4529-bbb7-a915369efd0e - 2022-01-19 15:03:28 UTC +02:00
BankID / MobileID - 2ef4b60c-4a91-48b3-bf22-d6218dc21c5c - FI

JUKKA PETTERI KARHAPÄÄ

642c1f5b-d045-450e-8e77-7b12e5190ef9 - 2022-01-19 16:29:50 UTC +02:00
BankID / MobileID - c8c8f438-3adc-477f-97ef-f16c2bb7a584 - FI

ANSSI LASARUS PERTTI JALONEN

56a3b925-7e1b-4663-a84c-88c3a7be5d55 - 2022-01-20 09:36:49 UTC +02:00
BankID / MobileID - f3260be8-840c-48d1-98a9-346bc5eb651c - FI

authority to sign	asemavaltuus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmateckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende

g S Liite 1

**Helsingin ortodoksinen seurakunta
Kiinteistölautakunta 2021**

**LAUSUNTO KIRKOLLISHALLITUKSELLE
Kirkon kiinteistöstrategiassa kategorioihin 3 ja 4 merkityt rakennukset**

KATEGORIAN 3 RAKENNUKSET

Unioninkatu 39 / Helsinki
Kiinteistön selvitykset ovat vielä kesken.

Järvenpään kirkko

Kirkko pidetään käyttökunnossa, se palvelee toiminnallisesti hyvin, seurakuntalaiset ovat aktiivisia ja tyytyväisiä.

Alasauna / Kaunisniemen leirikeskus

Alasauna pidetään käyttökunnossa, koska leirikeskus tarvitsee rantasaunan, 'leirit ilman rantasaunaa ovat kuin sauna ilman lämmitystä'. Sauna on liitetty kunnalliseen vesi- ja viemäriverkostoon. Se remontoidaan sisältäpäin, koska uuden saunan rakentaminen on epätodennäköistä ja rakennusluvan saamista näin lähelle rantaa voidaan pitää jokseenkin epätodennäköisenä. Remontointi voidaan tehdä osissa. Kustannus PTS-kaudella n. 100 000 euroa.

Lohjan tsasouna

Tsasouna pidetään käyttökunnossa. Lohjan kirkosta noin kahden kilometrin päässä Metsolan hautuumaalla sijaitsee myös Kaikkien pyhien tsasouna. Rakennuksen on suunnitellut Sakari Siitonen, se valmistui vuonna 1995, ja on tehty pääosin talkootyönä. Rakennus on erittäin hyvässä käyttökunnossa ja pääosin ylläpidetty talkoovoimin. Rakennuksessa ei ole LVI-tekniikkaa, sen vuoksi ylläpito on edullista. Huopakatto vaatii 10 vuoden välein huoltotoimia. Muita merkittäviä kustannuksia ei ole näköpiirissä. Paikallinen yhdistys on halukas ylläpitämään rukoushuonetta myös jatkossakin talkoovoimin.

Hämeenlinnan kirkko

Kirkko on saneerattu ja valmistui aikataulussaan 08 / 2021.

KATEGORIAN 4 RAKENNUKSET

Vanha majoitusrakennus Kaunisniemi
Rakennus on purettu.

Lohjan seurakuntakeskus ja kirkko

Seurakuntakeskus ja kirkko pidetään käyttökunnossa, se on koko Länsi-Uudenmaan keskus. Pyhäkköyhteisö toimii Lohjalla aktiivisesti. Palveluksia pidetään noin kaksi kertaa viikossa, lisäksi on myös muita toimituksia. Seurakuntasalia käyttävät aikuiset, lapset ja nuoret noin kolme kertaa viikossa, lisäksi tilassa tarjotaan kirkkokahvit palvelusten jälkeen. Kiinteistö sijaitsee omalla tontilla aivan Lohjan keskustassa hyvien kulkuyhteyksien päässä.

Tontti on osa kaavalla suojeltua kokonaisuutta, joka tulee säilyttää.

Kirkko on rakennettu vuonna 1950 luvulla ja se siirtyi seurakunnan omistukseen 1968. Kirkko on vihitty 14.5.2000 Karjalan valistajien muistolle.

Rakennuksessa sijaitsee myös kanttorin virka-asunto.

Paikallinen yhdistys, Lohjan Seudun Ortodoksit ry on kerännyt rahaa varsinaisen kirkon rakentamiseen nykyisen rakennuksen välittömään läheisyyteen. Nykyisestä kirkosta tulisi osa laajennettua kirkkosalia. Nykykunnossaan rakennus tulee vaatimaan välittömästi lämmitysjärjestelmäremontin (öljylämmitys), joka on noin 30 000 euroa, siihen on mahdollista hakea valtion energiatukea n. 50 %. Myös sähköjärjestelmät on uusittava lähitulevaisuudessa, sen hinta on noin 30 000 euroa. Näiden lisäksi tulee PTS-kaudella tehdä salaojat ja muita piha-alueen uusimisia sekä ikkunoiden ja julkisivun huoltoa. Kustannusarvio yhteensä on noin 100 000 euroa.

Pyhäkköyhteisö haluaa jatkaa toimintaa nykyisissä tiloissa, perustellen hyvää saavutettavuutta ja tilojen toimivuutta nykyiseen toimintaan. Toiminnan hiipumista ei ole näköpiirissä, vaan päinvastoin positiivisen muuttoliikkeen kautta jopa seurakunnan kasvua on odotettavissa.

Pyhäkköyhteisö on halukas osallistumaan merkittävästi talkoilla rakennuksen ylläpitämiseen ja ääritilanteessa myös keskustelemaan pyhäkön mahdollisesta ostamisesta paikallisyhdistykselle. Toiminnallisin perustein alueella on hyvä olla kirkko ja seurakuntasali vastaisuudessakin.

Jos halutaan etsiä vaihtoehtoja nykyiselle kirkolle voisi seuraavia ehdotuksia harkita.

- 1) Nykyisen tontin ja rakennuksen myynti ja uuden kirkon rakennuttaminen keskustan tuntumaan. Kustannusarvio on noin 500 000 euroa, josta nykyinen kirkon tontti voisi olla n. 300 000 euron arvoinen.
- 2) Seurakuntatalon rakennuttaminen tsasounan yhteyteen LVI-tekniikalla varustettuna Hangon seurakuntasalin tapaan. Kustannus olisi n. 300 000 euroa, josta nykyinen kirkon tontti voisi olla n. 300 000 euron arvoinen. Haittapuolena on huonompi saavutettavuus ja jonkin verran pieni kirkko juhlapäivinä.

Muuta huomioitavaa, Länsi-Uudenmaan kategorian 1 kirkko on Hangossa, muut alueen pyhäköt ovat yhdistysten ylläpitämiä, Nummelan rukoushuone Nummelassa ja Pokrovan Skiitta Kirkkonummella.

Hangon seurakuntasali

Rakennus on purettu ja uusi rakennettu tilalle ystävähdistyksen toimesta.

Lapinlahden hautausmaan asuinrakennus

Suojeltu hirsinen rakennus sijaitsee Helsingin kaupungin vuokratontilla aivan hautausmaan reunassa. Rakennus edustaa vanhaa helsinkiläistä puurakentamista ja sen perusteellinen kunnostus on tehtävä yhteistyössä Museoviraston kanssa. Rakennus on kiinteä historiallinen osa hautausmaan muuta ympäristöä pyhäkköineen.

Asuinrakennuksen ympärillä on muutaman 10 m² piha-alue. Tontin omistussuhteisiin ja rakennuksen sijoitteluun liittyen rakennuksen myyminen voi olla käytännössä vaikeaa, ja kiinteistöstä luopuminen tuntua mahdottomalta. Kun rakennus toimii hautausmaan vahtimestarin asuntona, on sillä merkittävä vaikutus hautausmaaympäristön suojelemiseen, alueen valvontaan ja ilkvallan pitämiseen loitolla.

Rakennuksen kunnostamisessa päällimmäisenä on betonisen terassin purkaminen ja uuden rakentaminen. Myös LVIS-järjestelmät vaativat kunnostuksen. PTS-kauden kustannusarvio on noin 150.000 euroa. Asuinrakennuksesta tulee huolehtia kokonaisuutena yhdessä alueen muiden rakennusten kanssa.

Ahveniston kirkko / Hämeenlinna

Kirkko pidetään käyttökunnossa. Se on toiminut Hämeenlinnan kesäkirkkona 1990-luvulta lähtien, se sijaitsee keskussairaalan vieressä läheisessä metsikössä.

Kirkko on rakennettu 1800-luvun lopulla sitä ympäröivän hautausmaan keskelle. Kirkko vihittiin 2.6.1894 ja pyhitettiin Johannes Kastajan mestauksen muistolle. Hautausmaalle on haudattu sekä sotilaita että siviilejä.

Kirkon ylläpitoon on 1990-luvulla tehty ns. herrasmiessopimus kaupungin, keskussairaalan ja seurakunnan kesken, että seurakunta vastaa kirkon sisätiloista ja keskussairaalan kuntainliitto kirkon ulkopuolesta.

Kansallisarkistosta saatujen asiakirjojen mukaan seurakunta omistaa kirkon ja hautausmaan. Ympärillä oleva tontti on kaupungin, meneillään (2020-2021) on alueen kaavoitus, uuden keskussairaalan rakentamisen johdosta. Tavoitteena on, että kirkon ympärillä oleva tontti tulee myös seurakunnan omistukseen. Tontilla on hautausmaa, jonne on haudattu mm. 'alempien virkamiesten lisäksi kaksi upseeria' 1800-luvun loppupuolella. Hautausmaalla on tehty arkeologisia tutkimuksia hautausmaan laajuudesta 19.10.2018.

Kirkko on maalattu ulkopuolelta vuonna 2018. Peltinen katto on hyvässä kunnossa.

Kirkon kuluihin on vuodelle 2021 budjetoitu 1550 euroa. Menot koostuvat pääasiassa kerran vuodessa tilattavasta roskalavasta, mattojen pesetyksestä, tuohuksista ja muista ylläpitoon tarvittavista materiaaleista. Lämmityskuluja ei ole, koska kirkossa ei ole lämmitystä ja käytettävä vesi tuodaan seurakuntakodilta. Kirkkoon ei ole myöskään omaa sähköliittymää.

Kunnostusta tarvitsevat ulko-ovien alaosat, niissä on jonkin verran lahonnutta puuta välirakenteessa, ikkunaluukkujen sisäpuolten maalaukset sekä rännien aluspuut.

Kirkosta on tähän saakka huolehtinut Hämeenlinnan (edesmenneen seurakunnan) vapaaehtoiset. Tiistaiseura on järjestänyt säännöllisesti kevät- ja syystalkoot.

Hämeenlinnan pyhäkkötiiminä totesimme, että jatkamme Ahveniston kirkon yllä- ja huolenpitoa samalla tavalla kuin tähänkin asti eli vapaaehtoisvoimin. Tavoitteemme on, että Ahveniston kirkko siirretään pois kategoriasta 4.

Ahveniston kirkon hengellinen, fyysinen ja historiallinen merkitys on suuri täällä asuville seurakuntalaisille ja muillekin asukkaille. Palveluksiin osallistutaan aktiivisesti ja talkoisiin on helppo osallistua. Kanttori on järjestänyt vuosittain Lucian päivänä rukoushetken kirkossa ja järjestänyt Lucia-kulkueen vierailut keskussairaalan osastoilla.

Kirkko, keskussairaala ja psykiatrinen sairaala ovat samalla mäellä, lähellä toisiaan, parantumisen paikkoja kaikki kolme.

Ennen korona Ahveniston kirkko oli aktiivisessa kesäkäytössä juhannuksesta elokuun loppuun eli Johannes Kastajan päivästä kirkon praasniekkaan. Kirkkokahvit järjestettiin ulkona, sateen sattuessa sisällä. Kirkkoa pidettiin joinakin vuosina kesällä avoinna kävijöille vapaaehtois- ja opiskelijavoimin. Kirkossa on järjestetty myös muita kirkollisia toimituksia. Korona-aikana palveluksia pidettiin kirkon pihamaalla.

Hämeenlinnan kaupungin kiinteistörekisterinhoitajalta tullut tieto 20.10.2021:

'Ortodoksikirkon maa-alueen tonttien lohkomiset ovat tulossa vireille.

Nyt on tutkinnan alla vanhan ja uuden sairaalan välinen raja, joka muuttuessaan aiheuttaa tonttijaon muutoksen.

Se ei luultavammin vaikuta mitään ortodoksikirkon lohkomiseen, mutta asia on kuitenkin selvitettävä ennen lohkomista.'

Lahden seurakuntasali ja kellotorni

Sali pidetään käyttökunnossa. Lahden seurakuntasalissa on tehty kuntotarkastus vuonna 2016, jolloin on todettu rakenteellisia korjauksen aikaisia virheitä, mm. vesivaurioita, kattoikkunoiden kunto. Salissa on kattolämmitys. Salin katto on akuutein korjattava. Tontilla olevat muut rakennukset on liitetty kaukolämpöön. Museovirasto on todennut lausunnossaan, että julkisivuun ei saa koskea.

Seurakuntasalia voidaan edelleen käyttää. Koululaispalveluksen jälkeen salissa ruokaili enimmillään 110 henkilöä, sinne mahtuu hyvin, keittiö toimii hyvin, myös pitopalvelu on tyytyväinen tiloihin. Seurakuntasalia voi hyödyntää muutenkin kuin pelkästään omaan käyttöön.

Lahden kellotorni on käyttökiellossa, se on todella huonossa kunnossa, myös portaat ja tasanne. Peruskorjaus on välttämätön ja se tehdään kolmivuotiskauden aikana. Kellot saadaan torniin korjauksen jälkeen. Kellotorni on kaupungissa iso ja tärkeä maamerkki ja kellojen soitto on tärkeä viesti. On vain löydettävä rahat ja tekijät. Lahden ja Hyvinkään kellotornit ovat työn alla.

Lahden ja Heinolan pyhäkkötiimien tapaamisessa pohdittiin, että onko korjaamiseen rahaa, onko jotain miksi ei korjattaisi, että mitä julkisivulautakunta sanoo, ja että salissa ei voisi olla enää tasakattoa.

Rahoitus korjauksiin saadaan myymällä olemassa olevat vuokra-asunnot. Tarkempi suunnitelma toteutuu kolmen vuoden jaksossa.

Heinolan kirkko

Kirkko pidetään käyttökunnossa. Heinolassa on toimiva, aktiivinen pyhäkköyhteisö. Jos seurakunta ei omistaisi kirkkoa, se muuttuisi rukoushuoneeksi. Sillä ei ole merkitystä kuka omistaa kirkon, mutta sillä on keskeinen merkitys, että Heinolassa on kirkko tai tsasouna.

Kellotapulista on risti tipahtanut. Korjausrahoja on varattu kirkon maalaukseen ja sähkötöihin, kolmen vuoden suunnitelmien mukaisesti. Kirkon vuosittaiset kustannukset ovat noin 4000 – 4500 €. Kirkon sisätiloja on maalattu 2010-luvulla. Suunnitellut ulkopuolen kunnostukset on vietävä suunnitellussa aikataulussa eteenpäin. Talkoointoakin löytyy.

Kirkon kanssa samalla tontilla toimii Naisyhteisösäätiö, joka on vuonna 1997 rakennuttanut kaksikerroksisen 10 vuokrakaksiota käsittävän asuintalon. Tällä hetkellä lähes kaikki asunnot on vuokrattu. Säätiö huolehtii asuinkiinteistöstään aiheutuvista kustannuksista.

Pyhäkkötiimin kanta on, että maapohjaa ei luovuteta Naisyhteisösäätiölle, jos se ottaisi / ostaisi kirkon, vaan koko tontti tulee säilyttää seurakunnalla. Maapohja rakennuksineen sijaitsee kaupungin keskustassa. Keskustelua Naisyhteisösäätiön kanssa ei ole aloitettu.

15.11.2021

Työryhmä: Kaj Rosenberg, Sami Sailo, Riitta Rantilä

KIINTEISTÖTYÖRYHMÄN RAPORTTI

2019 vuoden kirkolliskokoukselle

7. KESÄKUUTA 2019
KIINTEISTÖTYÖRYHMÄ
[Yrityksen osoite]

SUOMEN ORTODOKSINEN KIRKKO

Ortodoxa kyrkan i Finland • Orthodox Church of Finland • Финляндская Православная Церковь • Η Ορθόδοξη Εκκλησία της Φινλανδίας

1. Tehtävänanto

1.1. Tausta - Työryhmäraportti 4.9.2017:

Arkkipiispan istuimen mahdollisen Helsinkiin siirtämisen vaikutusten arviointiraportissa todetut faktat hallinnonuudistuksen tärkeydestä ja nopean muutoksen välttämättömyydestä ovat edesauttaneet myönteisesti tämän kiinteistöprojektin käynnistymisessä. Piispan istuimen siirron selvityksen yhteydessä havaittiin useita kirkon tulevaisuuteen vaikuttavia asioita. Yksi niistä on tulojen riittämättömyys kiinteistöjen korjausvelan hoitamiseksi nykyisillä trendeillä sekä tulevaisuuden ennusteilla.

Raportissa esitettiin talouden näkymien selvittämistä pidemmällä aikavälillä (talouden ennusteet) ja arvioitiin seurakuntien taloudellisia resursseja vertaamalla tulojen riittävyyttä korjausvelan kehitykseen nähden. Korjausvelan määrän vähentämisen vuosittain viidellä (5) miljoonalla eurolla pitäisi todennäköisesti korjausvelan määrän vain ennallaan.

Rakennusten lukumäärä on korjausvelan laskennassa oleellisin investointien määrään vaikuttava asia. Tästä huomiosta päädyttiin raportissa, kirkon voimassa olevan tavoite- ja toimintasuunnitelman mukaisesti, suosittelemaan korjausvelan määrän radikaalia leikkaamista kirkon omistuksessa olevien kiinteistöjen määrää vähentämällä. Työn onnistumiseksi esitettiin mm. kirkon kaikkien kiinteistöjen hoidon keskittämistä ja osaavien resurssien varmistamista kiinteistöjen hoitoon ja kannan muutoksen toteutukseen. Raportissa ehdotettiin myös työryhmän perustamista tekemään toteutusehdotuksia asiassa.

1.2. Päätös kirkolliskokouksessa 2017

Vuoden 2017 kirkolliskokous päätti, että kirkollishallitus asettaa ensimmäisessä kokouksessaan 2018 työryhmän laatimaan kiinteistösuunnitelman niistä rakennuksista, joita tullaan jatkossa ylläpitämään kirkon rahoituksella seurakuntalaisten palvelussa. Kirkolliskokous on asettanut tavoitteeksi, että kiinteistöjen määrän tulee olla nykyistä määrää merkittävästi pienempi. Käyttöön jääville kiinteistöille tehdään tarvittavat pitkän aikavälin hoito- ja korjaussuunnitelmat, joihin sisältyvät niitä koskevat rahoitussuunnitelmat.

Kiinteistöjen hoitoa ja ylläpitoa varten kaikissa seurakunnissa otetaan käyttöön yhteinen kiinteistöhoitojärjestelmä. Suunnitelman tulee sisältää myös radikaali esitys toimista, joilla kiinteistövastuut muiden kiinteistöjen osalta poistuvat kirkolta ja seurakunnilta.

Tätä suunnitelmatyötä varten kirkollishallitus perustaa työryhmän, johon otetaan jäseniä kiinteistöammattilaisten lisäksi myös papistosta ja kirkon hallinnosta sekä kulttuurihistoriallista asiantuntemusta. Työryhmä tekee esityksen asiasta kirkollishallitukselle vuoden 2018 aikana.

Esitys tulee kirkolliskokoukselle osana talouteen liittyviä päätöksiä. Kirkon keskusrahastosta ei ohjata varoja muihin kiinteistökohteisiin kuin niihin, joista on tehty ylläpitopäätös ja hyväksyttävät hoito- ja korjaussuunnitelmat.

1.3. Työryhmä

Työryhmään valitaan kiinteistöpäällikön esittämänä organisatorisena asiantuntijana Erkki Böös, kulttuurihistoriallisena asiantuntijana FT Katariina Husso, seurakuntatyön asiantuntijoina kirkkoherrat Timo Mäkirinta, Jonas Bergenstad, Marko Patronen sekä teologisena asiantuntijana seminaarin johtaja Mikko Sidoroff.
Työryhmä aloitti työnsä 15.3.2018

Katariina Husso irtisanoutui työryhmästä joulukuussa 2018 muihin kiireisiin vedoten. Kirkollishallitusta tiedotettiin asiasta 1/2019 istunnossa. Samalla päätettiin, että Katariinan tilalle ei etsitä uutta henkilöä, vaan kulttuurihistoriallisista arvoista pyydetään lausunto asiantuntijalta.

Työryhmä haki ja sai työnsä jatkoaikaa kesäkuulle 2019.

1.4. Seurakuntien tilanne nyt

Työryhmä käsittelee työssään seurakuntakenttää piispainkokouksen esityksen mukaisena kokonaisuutena. Seurakuntia on työryhmän visiossa 7 kappaletta, joiden lisäksi luostariseurakuntia 2 kappaletta.

9 seurakuntaa tarvitsee hallinnollisen keskuksen ja pääkirkon. Lisäksi sulautuvissa 14 seurakunnassa on pääkirkot, joiden ympärille on vuosien aikana muodostunut vakaa käyttäjäkunta.

Uuden seurakuntajaon myötä 7 jatkavaa seurakuntaa saavat kiinteistöjä ylläpidettäväksi naapuriseurakunnistaan.

Tavanomaisesti naapuriseurakunnan tilanteesta ei tiedetä seurakuntarajojen ulkopuolella pintaa syvemältä.

Luottamushenkilöiden avulla ylläpidettyä kiinteistömassaa ei ole kunnolla dokumentoitu valtaosassa seurakuntia, joten rakennuksiin liittyvä tieto on repaleista ja pääosin suullisesti periytyvää. Luottamushenkilöiden tai isännöitsijän vaihtuessa tieto ei ole välittynyt seuraavalle.

Toiminta ei voi jatkua vanhan perinteen mukaisesti luottamushenkilöihin tukeutuvana, vaan kirkkokunnan on otettava vastuu rakennetun kulttuuriomaisuuden pitkäkestoisesta ylläpitotehtävästä ja se on toteutettava ammattimaisesti ja hallitusti.

1.5. Taloudellinen tilanne

Seurakuntien tulot muodostuvat pääosin kirkollisverokertymästä. Työikäisen väestön muuttoliike suuntautuu kasvukeskuksiin ja seurakuntakentän taloudellisen tilanteen ennustemallissa on tämä asia esitetty konkreettisesti talouden lukuina.

Kokonaisvuosikate vuonna 2017 oli kaikissa seurakunnissa yhteensä 1 109 828 € ja se tulee ennusteen mukaan muuttumaan negatiiviseksi vuoteen 2023 mennessä. Tähän voidaan vaikuttaa toimintatuottoja parantamalla (vuokra-, metsä-, myynti-, yms tuotoilla) tai supistamalla toimintakuluja.

Ennustemallin mukaan seurakunnilla ei ole resursseja investoida rakennuksiin, vaan peruskorjausten rahoitus on toteutettava sijoituksia purkamalla tai lainarahalla.

Ne seurakunnat, joilla on merkittäviä kiinteistötuloja, käyttävät nämä tulot nyt pääosin käyttömenoihinsa, eivätkä kiinteistökannan korjausvelan hoitoon.

1.6. Nykyinen kiinteistöjen hallinnointimalli

Suurimmassa osassa seurakuntia kiinteistöjen kunnosta vastaa seurakunnanneuvosto, joka toimii kiinteistölautakunnan ja kirkonisännöitsijöiden avustamana vapaaehtoisvoimin. Muutamassa suuremmassa seurakunnassa on työsuhteisia teknisen koulutuksen omaavia henkilöitä tai luottamustoimessa ammattitaitoa rakennusten ylläpitoon. Nykyinen toimintaympäristö ei kehity eikä nyky-yhteiskunnassa ole talkoohenkeä tekemään vapaaehtoisesti seurakuntien eteen töitä. Tärkeää olisikin ymmärtää ammattimaisen ja pitkäjänteisen kiinteistönpidon mukanaan tuomat edut.

Koko kirkolla on vuonna 2018 ollut palveluksessaan yksi (1) kokoaikainen kiinteistöpäällikkö ja yksi kokoaikainen tekninen isännöitsijä (Helsingin seurakunta). Lisäksi kiinteistöjen huolloista on vastannut 3-4 teknisen koulutuksen tai riittävän työkokemuksen omaavaa työntekijää.

Seurakuntien luottamustehtävissä on paljon asiantuntijuutta, jota on pystytty valjastamaan erilaisiin hankkeisiin niiden valmisteluvaiheessa. Myös toteuttavan portaan tehtäviin on saatu vapaaehtoisia.

Seurakunnan hallinnossa rahan liikuttaminen seurakunnalta luottamustehtävässä olevalle seurakuntalaiselle on kuitenkin muodostunut useassa tapauksessa ongelmalliseksi asiaksi. Vastuu päätöksistä ja niiden toteutuksesta painaa toisessa vaakakupissa ja toisaalta vastuu laadukkaasta toteutuksesta toisessa. Kyseeseen tulee usein eturistiriita, jossa luottamushenkilön tulisi pystyä puolueettomasti edustamaan tilaajaa ja palveluntuottajaa samanaikaisesti.

Näistä syistä seurakunnan hallinnon tulisi toimia itsenäisesti tilaajan puolella ja palveluntuottaja tulisi olla sitoumukseton sopimuskumppani. Sopimusten kilpailuttaminen ja hallinnoiminen pienissä yksiköissä ei ole järkevää, vaan kaikki sopimussuhdetta vaativat hankinnat tulisi keskittää. Keskittäminen tulee toteuttaa myös kiinteistöjen hallinnointityökalujen osalta.

Keskittämällä kiinteistöpalvelut ja kilpailuttamalla ulkopuoliset palveluntuottajat päästään lähemmäksi ammattimaista kiinteistönpitoa ja irti mahdollisista

eturistiriidoista. Seurakuntien vapaaehtoistyöntekijät voivat jatkossa olla edelleen mukana organisaatiossa tilaajan ja käyttäjän edustajina, osallistua kiinteistökierroksiin ja osaamisen mukaan myös ylläpitotehtäviin.

2. Kirkkokunnan palvelukenttä

Kirkkokunnan palvelualuekenttä on kokenut merkittävän muutoksen edellisestä 1989-luvun inventointi ja investoinnit-pyhäkkötyöryhmän raportista.

Vuosien 1975-1985 välisenä aikana seurakunnista vain Haminan, Helsingin, Joensuun, Kajaanin, Kuopion, Lapin, Tampereen ja Varkauden seurakunnat olivat kasvattaneet suhteellista osuuttaan kirkkokunnan jäsenmäärästä.

Vuosien 1980-1985 aikana Kuopion ja Lapin seurakuntien kehitys on jo lähes pysähtynyt ja vuoden 1987 väestökehityksen ennusteen mukaan vain Helsingin, Joensuun, Kiuruveden, Kuopion, Oulun ja Vaasan alueille oli ennustettu suhteellista kasvua vuoteen 2000 mennessä.

Vuonna 1989 oli koko kirkkokunnassa noin 56000 jäsentä ja seurakuntien käytössä vain 135 pyhäkköä. Vuonna 2018 kirkkokunnassa oli 59 560 jäsentä ja palvelualueeseen kuului 165 pyhäkköä (77 kirkkoa ja 88 rukoushuonetta). Kirkkokunnassamme on yksi pyhäkkö 360 seurakuntalaista kohti. Luterilaisella kirkolla vastaava luku on n. 1 pyhäkkö / 3690 seurakuntalaista.

Väestö keskittyy suurimpien taajamien ympärille, joista jäsenmäärän kasvua oli vain Tampereen seurakunnassa. Jäsenten määrä on kasvanut n. +6% vuodesta 1989 samalla kun jumalanpalveluselämään tarkoitettua rakennuskantaa on kasvatettu +22%. Karjalan hiippakunta on tiheimmin rakennettu ja Pohjois-Suomi sekä länsirannikko harvimmin.

Huomiota kannattaa kiinnittää varsin lyhyeen ajanjaksoon kiinteistöjen elinkaareissa. Peruskorjausten käyttöikätaavoite on yleensä 30 vuotta tai alle. Edellisestä kiinteistöselvityksestä ei ole kuin yksi peruskorjaussykli mennyt ja haja-asutusalueiden seurakunnat ovat menettäneet jäseniään muutamalle suurimalle kaupungille koko kolmenkymmenen vuoden ajan. Kaupungistuminen on megatrendi, joka tulee hyväksyä. Megatrendiin tai sen suuntaan emme voi vaikuttaa vaan meidän on sopeutettava palvelualuekenttämme siten, että kirkkokunnan toimintaedellytykset säilyvät myös tuleville sukupolville. Rakennuksia on liikaa ja ne sijaitsevat osittain väärässä paikassa.

Karttalinkki kirkkokunnan rakennuksista:

https://drive.google.com/open?id=1mgP3cuYIzWxYXjrtBSNHX_7BMNa_xaZx&usp=sharing

3. Esityksen perusteet

Kirkon vuosille 2016-2020 laatima tavoite- ja toimintasuunnitelma on merkittävä päätösasiakirja myös tämän työryhmän tausta-asiakirjaksi ja työn perustaksi.

Kirkon organisaation kehittämisen tavoitteena on resurssien tarkoituksenmukainen käyttö ja kestävä talous. Seurakuntien resursseja tulee käyttää pikemminkin toimintaan kuin rakennuksiin.

Tämä tarkoittaa kiinteistötyöryhmän esityksessä sitä, että väestön keskittyminen kasvukeskuksiin aiheuttaa haja-asutusalueiden osalta seurakuntien henkilö- ja tilaresurssien painopisteiden keskittämistä sinne missä työtä tarvitaan.

Palvelujen keskittämistä päätettäessä tulee erikseen ottaa huomioon se, että kirkon kokoon nähden kiinteistöjä on aivan liikaa. Vaikka seurakunnat ovat kantokyvyiltään varsin erilaisia, yhteinen nimittäjä on se, että seurakunnat eivät selviä vähänkään suuremmista ylläpitoremonteista itsenäisesti.

Ortodoksisessa kirkossa on rakennuksia yhteensä noin 270, joista suurin osa on pyhäköitä. Alustavien laskelmien mukaan kirkon 30 suurimman rakennuksen (pyhäköt, seurakuntatalot) laskennallinen korjausvelka on noin 30 miljoonaa euroa. Peruskorjausavustuksia on viime vuosina annettu tuosta summasta vuosittain vain noin yhden prosentin verran. Koko kiinteistökannan osalta korjausvelka on merkittävästi tätäkin summaa suurempi.

Kirkkotasolla ja seurakunnissa pitää pystyä kiinteistöjen osalta määrittelemään nykyistä laajemmilla toiminta-alueilla se mitä korjataan, milloin ja miten. Tämän tulee johtaa myös selkeisiin päätöksiin siitä, että kirkon taholta merkittävää osaa rakennusten kappalemäärästä ei tulla korjauksissa rahoittamaan. Seurakunnissa tämän pitää johtaa päätöksiin siitä, että rakennuksia myydään pois tai ne jäävät seurakuntalaisten talkookunnostuksen varaan.

Asiantuntijapalvelujen keskitetty tuottaminen kaikille seurakunnille ei poista kiinteistöjen omistukseen perustuvaa päätösvaltaa ja vastuuta seurakunnista. Näin ei voi ollakaan, mutta yhteinen toteutus antaisi seurakunnissa ja kirkon tasolla mahdollisuuden tehdä päätökset mahdollisimman oikeaan tietoon ja osaamiseen tukeutuen.

Kirkolliskokouksen tulisi tehdä velvoittava linjaus siitä, että kaikki seurakunnat tekevät sopimukset yhteisten palvelujen käyttöönotosta ja velvoittaa kirkollishallitus tuottamaan seurakunnille kunkin palvelualueen osalta yhteiset asiantuntijapalvelut vain yhdellä tavalla ja hyödyntäen yksiä järjestelmiä, silloin kun järjestelmätukea tarvitaan.

Työryhmä on perustettu esittämään kirkon päättäjille, miten voimme ottaa kirkon kiinteistöresurssien uudelleenarvioinnissa huomioon kiihtyvällä tahdilla muuttuvan toimintaympäristömme haasteet. Kaupungistuminen ja haja-asutusalueiden ikärakenteen radikaali muuttuminen ohjaa myös kirkkokunnan resursseja. Resurssit tulisi pystyä mitoittamaan, rajaamaan sekä kohdentamaan oikein.

Kokonaisvaltainen kiinteistöjohtaminen on nähty kirkossa ja seurakunnissa rasisitteena, eikä sen mahdollisuuksia ei ole ymmärretty käyttää hyväksi riittävän varhaisessa vaiheessa. Kirkkokunnan kaikkien rakennusten inventointi on laadittu ensimmäisen kerran 1989. Ensimmäisessä raportissa nostettiin esille rakennusten suuri määrä ja kokonaisvaltaisen

kiinteistöjen hallinnoinnin puutteet pienissä sekä suurissa seurakunnissa.

Ensimmäisen raportin huomiot on valitettavasti unohdettu, eikä palvelukeskukseen ole keskitetty osaamista, jonka avulla kirkollishallitus olisi pystynyt ohjeistamaan ja valvomaan seurakuntien kiinteistönpitoa. Tämä on osaltaan ohjannut seurakuntia vuosikausiksi sijoittamaan talouden ylijäämää uudisrakentamiseen ja varsinkin itäisen Suomen muuttotappiolliselle maaseudulle on päästetty valvonnan puutteen vuoksi syntymään jopa kirkkojen keskittymiä.

Rakennuksia on yksinkertaisesti liikaa, osa niistä on väärässä paikassa, osa liian huonokuntoisia ja osaa ei vaan käytetä resurssien tai palveluksissa kävijöiden puutteen vuoksi.

Työryhmä on työssään pyrkinyt ottamaan huomion väestöennusteet pitkällä aikavälillä ja pyytännyt talouteen keskittyvältä työryhmältä tunnuslukuja ja ennusteita taloudellisista resursseista. Rakennusten kunnon ja tulevien investointien määrän selvittämiseksi on työryhmä pyytännyt seurakunnilta lähitulevaisuuden investointisuunnitelmia. Seurakuntien omaa käsitystä rakennusten käytöstä, kunnosta, kehityspotentiaalista ja tarpeellisuudesta on pyritty selvittämään seurakunnittain laadituilla kiinteistönpitosuunnitelmilla. Näiden lisäksi kirkollishallitus on tilannut FCG Suunnittelu ja Tekniikka Oy:ltä tärkeimpien rakennusten kuntoluokituksen ja siihen perustuvan korjaustarvemäärityksen.

Työryhmä on laatinut esityksensä edellä mainittujen tietojen pohjalta ja esittää tässä raportissa toimenpiteitä tuleville 10-20 vuodelle.

Tällä kertaa asiaa ei saa jättää tähän, vaan toimenpiteiden toteuttamista on seurattava kirkollishallituksessa ja sen tulee raportoida toimenpiteiden kehittymisestä ja kiinteistöjen tilasta asiantuntijoiden tekemän raportin pohjalta vuosittain kirkolliskokoukselle.

4. Esitys tulevasta palveluverkosta

Seurakuntalaisten palvelun ollessa päätehtävämme, pyritään käytettävissä olevat taloudelliset resurssit ohjaamaan säilytettävien kirkollisten rakennusten peruskorjaamiseen ja ylläpitämiseen.

Mahdollisuudet saada tai hankkia pääomaa säilytettävien kiinteistöjen pakollisiin kiinteistökorjauksiin ovat varsin rajalliset. Siksi kaikki mahdolliset keinot, jotka eivät heikennä varsinaista seurakuntatoimintaa, tulee käyttää.

4.1. Kiinteistöt

Työryhmä esittää on rakennuskannan jakoa kolmeen toiminnalliseen osa-alueeseen seuraavassa tärkeysjärjestyksessä:

- A.) Seurakuntatyössä käytettävät
- B.) Hallinnossa käytettävät
- C.) Sijoitukset

Ensimmäisessä (A) toiminta-alueessa rakennukset ovat tärkeydeltään ensiarvoisen tärkeitä perustoimintojen eli virkeän seurakuntaelämän ylläpitämiseksi.

Toisessa (B) toiminnallisessa luokassa olevat rakennukset voidaan pääsääntöisesti korvata vuokratiloilla.

Kolmannen (C) osa-alueen rakennukset ovat rahoituksen lähteitä ja toimivat vakuutena.

Kaikki toiminnallisten osa-alueiden rakennukset luokitellaan neljään (4) toimenpidekategoriaan.

1. Merkittävimmät rakennukset.

Tämän ryhmän rakennukset ovat sellaisia, jotka tulevat säilymään kirkkokunnan varoin ylläpidettävänä koko tarkastelujakson ajan kaikissa olosuhteissa.

Ryhmään kuuluvat seurakuntien pääkirkot ja merkittävimmät pyhäköt, yksittäiset hallinnolliset keskukset ja merkityksellisimmät sijoituskiinteistöt.

Tämä ryhmä tulee olemaan myös prioriteettiluokkaa 1 korjaus- ja konservointitöiden vaatimia resursseja jaettaessa.

Tämän ryhmän rakennukset edustavat ympäristölleen kirkkokuntaa ryhdikkäästi ja ensiluokkaisessa kunnossa.

2. Käyttökohteet

Tässä ryhmässä ovat selkeästi edellisestä ryhmästä ulkopuolelle jääneet rakennukset, joilla on säännöllistä käyttöä, vakaa käyttäjäkunta ja teknistä käyttöikää vielä jäljellä. Toisen ryhmän rakennusten tulisi olla terveellisiä ja turvallisia käyttää tarkastelujakson aikana ilman laajoja peruskorjauksia.

Tämä rakennusjoukko tarvitsee vain hieman huoltotoimenpiteitä ja rakennusten ylläpito on kohtalaisen edullista.

Rakennusten huolto- ja korjaustyöt ovat pääasiassa nykyistä kuntoluokkaa ylläpitäviä. Käytön jäljet saavat näkyä ja korjaustöitä voidaan ajatella toteutettavaksi omana työnä tai talkoilla.

Kuntoluokkaa kohottavia perusparannuksia ei toteuteta tarkastelujaksolla ilman ulkopuolista rahoitusta tai erittäin painavia perusteita.

3. Vielä käytettävät, käytöstä poistuvat kohteet

Kolmannessa kategoriassa on kiinteistöt, joiden kunto on heikko. Tämän luokan rakennusten tekninen- ja toiminnallinen käyttöikä alkavat olla loppusuoralla.

Kolmannen kategorian rakennuksia pyritään käyttämään niin kauan kuin resursseja riittää. Käyttöaikana tehdään tarvittavat selvitykset ja päätökset rakennuksen kohtalosta ja aloitetaan tarvittaessa saattohoito.

Kolmannen kategorian rakennusten korjauksiin ei suunnata enää kirkkokunnan varoja. Kaikki kunnostustoimenpiteet on pyrittävä toteuttamaan talkoilla ja

lahjoituksilla.

4. Käytöstä poistettavat kohteet

Neljänteen ryhmään jäävät rakennukset, joiden omistamiselle tai käytölle ei nähdä enää perusteita. Niiden osalta aloitetaan viipymättä tarpeellisten selvitysten laatiminen ja tehdään hallinnolliset päätökset, joita tarvitaan rakennuksista luopumiseksi. Seurakunnan tulee esittää kiinteiden kustannusten osalta, kuinka rakennus pidetään seurakunnan omistuksessa saattotyön ajan.

Rakennusten luokitus voi muuttua tarkastelujakson (10 v) aikana toiminnan painopisteiden siirtymisen tai rakennuksen käyttökunnossa tapahtuneiden muutosten vuoksi.

4.2. Hallinnolliset kohteet

Esitämme, että seurakuntien ja kirkon hallinnollisten tilojen tulee jatkossa pääsääntöisesti olla vuokratiloja.

Luopumalla hallintotilojen omistuksesta, pystytään pienentämään käytössä olevien tilojen neliömäärää, vapauttamaan pääomaa ja lisäämään toiminnan muutosjoustavuutta sekä vähentämään tiloihin liittyvää kiinteistöjen kunnostusriskiä.

Kirkon ja seurakuntien hallinnollisten rakennusten omistaminen ei ole toiminnan kannalta perusteltua. Vastaavien toimitilojen omistamisesta ovat luopuneet kaikki yhteiskunnan ja liike-elämän keskeiset toimijat.

Seurakuntien omistamia hallinnollisia tiloja tulee tarjota myytäväksi niistä kiinnostuneille ostajille. Ostajien kanssa pitää neuvotella tarpeen mukaiset tilojen vuokrasopimukset, kuitenkin niin, että sopimukset eivät ole liian pitkäaikaisia ja sitovia.

Myymällä kaikki mahdolliset hallintotilat ja vuokraamalla käyttöön tarvittava osa niistä, pystytään vapauttamaan pääomaa käytettäväksi ylläpidettävien kiinteistöjen korjaamiseen. Vapautuvia pääomia ei saa käyttää seurakuntien toimintakuluihin.

Parhaan tuloksen tällaisten tilojen omistuksista luopumisessa ja uusien sopimusten tekemisessä saa, kun toimet tehdään yhtäaikaaisesti useiden seurakuntien ja kirkon kesken. Näin saadaan parhaat tulokset uusien omistajien ja sijoittajien kanssa. Neuvotteluissa ja sopimusten teossa tulee käyttää ulkopuolisia asiantuntijoita.

Sijoituskiinteistöt pitää saada tuottamaan. Myös uusia investointeja on tarvittaessa tehtävä pitkäaikaistuottojen parantamiseksi. Tämä tulee tehdä tarvittaessa yhdessä ulkopuolisten sijoittajien kanssa.

Korjausvelan suuren määrän takia voi rahoituksen saaminen omien kohteiden kunnostukseen olla haastavaa. Rahoituslaitosten vaatimien vakuuksien

järjestämiseksi seurakuntien ja kirkon tulee tehdä yhteistyötä. Jotta kiinteistöjemme hoito on ammattimaista ja uskottavaa, tulee kirkon ja seurakuntien kiinteistöjen hoito keskittää.

4.3. Kirkon ja seurakuntien kiinteistökohteiden hoitovastuu

Työryhmä esittää kirkolliskokoukselle päätettäväksi, että seurakunnat veloitetaan keskittämään rakennustensa tekniset- ja hallinnolliset palvelut palvelukeskuksen kiinteistötoimelle.

Esitämme, että mikäli seurakunta ei halua tällaista päätöstä tehdä, ei seurakunnan millekään kiinteistökohteelle myönnetä kirkon varoista korjausavustuksia.

Päätöksen tarkoituksena on siirtää kirkkokunnan varoin ylläpidettävien keskeisimpien rakennusten huolto- ja ylläpitokorjaukset, investointien suunnittelu, niiden kilpailutukset sekä kaikki kiinteistönpidossa tarvittavat palvelut (asiantuntijapalvelut, vakuutukset, turvajärjestelmät, energia, vesi yms.) palvelukeskuksen kiinteistötoimelle ja sen vastuulle.

Aikataulu kirkon ja seurakuntien päätöksille laaditaan siten, että kiinteistönhoidon vastuu siirtyy palvelukeskukseen vuoden 2021 alusta alkaen.

Palvelukeskukselle on osoitettava vuoden 2020 loppuun mennessä riittävät henkilöresurssit ja varmistettava sen käyttöön toimivat kiinteistöhallintajärjestelmät. Resurssien riittävyys voidaan varmistaa varsin rajallisella oman henkilömäärän lisäämisellä, kun resurssia vahvistetaan seuraavan kahden vuoden ajan ulkoisilla asiantuntijoilla.

5. Toimenpiteet ja päätökset seurakunnissa

Työryhmän laatima esitys merkittävimmistä rakennuksista, joita tullaan jatkossa ylläpitämään kirkkokunnan varoin (sarake 1), on esitetty raportin liitteenä olevassa taulukossa.

Toimenpidekategoriaan 2 (käyttökohteet) kuuluvat rakennukset pyritään pitämään käyttökuntoisina pienillä huoltotoimenpiteillä. Luokan 2 rakennuksille tehdään tarkastelujakson lopulla kriittinen kustannuksiin ja käyttöasteeseen pohjautuva analyysi, jonka perusteella luokitusta muutetaan tarvittaessa.

Luokan 3 (vielä käytettävät, käytöstä poistuvat) rakennusten osalta aloitetaan esityksessä mainittujen toimenpiteiden mukaiset toimet. Seurakuntalaisia informoidaan selvityksistä ja pyydetään osallistumaan mahdollisuuksien mukaan tulevaisuuden näkymien selvittämiseen.

Seurakunnan on tehtävä 3-luokan rakennuksista kattava selvitys kirkollishallitukselle vuode 2020 loppuun mennessä, mikäli rakennusta aiotaan käyttää tarkastelujakson loppuun asti (10-20 vuotta).

Selvityksessä on esitettävä perustelut rakennuksen käytölle, käyttö- ja huoltokustannukset, investoinnit sekä henkilöresurssit, joita rakennus vaatii.

4-luokan (käytöstä poistettavat kohteet) rakennusten osalta seurakunnan on tehtävä päätökset aikataulusta, selvitettävä kustannukset ja budjetoitava tarpeellinen määrä resursseja, jotta rakennuksesta luopuminen mahdollistuu vuoden 2020 loppuun mennessä.

Palvelukeskuksen ja seurakuntien kiinteistöammattilaiset auttavat yhdessä ja tarvittaessa ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa seurakuntia päätösten valmistelussa.

6. Saavutettavat hyödyt

Esityksen sisältämät ratkaisut vapauttavat seurakuntien työntekijöiden aikaa seurakuntalaisten palveluun. Esityksessä tavoitellaan myös seurakuntien hallinnon roolin selkeyttämistä ja tuen antamista kirkon ja seurakuntien päättäjille niin päätösten valmisteluun kuin oikeiden ratkaisujen tekemiseen.

Kiinteistöjen nykyinen hoitotapa ja hoitotaso johtavat kirkkojen ja muiden omistuskohdeiden hallitsemattomaan rappeutumiseen. Esityksillä pystytään saamaan kiinteistöt hallittujen päätösten piiriin. Samalla se mahdollistaa vaikeiden, mutta välttämättömien päätösten tekemisen.

Tällä esityksellä rakennusmassaa voidaan tarkastelujaksolla vähentää toimenpidekategorian 4 rakennuksista ensimmäisessä vaiheessa luovuttaessa 9700 kerrosalaneliömetriä.

Samalla vapautuu kiinteitä kustannuksia arviolta 350 000 euroa ja laskennallinen korjaustarve vähenee hieman yli 13 miljoonaa euroa.

Jos toimitaan esityksen mukaan ja kirkon käyttöön jää 72 rakennuksen rakennuskanta (kiinteistötietotaulukon A-sarake), vapautuisi kiinteitä kustannuksia 1,8 miljoonaa euroa vuosittain ja samalla laskennallinen rakennuskannan korjaustarve vähenee 106 miljoonasta eurosta 27 miljoonaan euroon. Aktiivisella toiminnalla ja jaksottamalla korjaukset työryhmä arvioi kirkon ja seurakuntien taloudellisesti selviämään niistä kustannuksista.

7. Yhteenveto ja esitys jatkosta

Kirkkokunnan rakennuskanta on määrällisesti iso seurakuntalaisten lukumäärään verrattaessa. Jos mittarina pidetään luterilaista kirkkoa, niin ortodoksia pyhäköitä on lukumäärältään kymmenkertaisesti.

Selvityksessä mukana olevan rakennuskannan lukumäärä on 280 kappaletta, niiden yhteenlaskettu kokonaisala on 86 000 neliömetriä ja keski-ikä n. 68 vuotta.

Työryhmän esitys pohjautuu mittavaan 23 hallinnollisen yksikön ja 285 rakennuksen tietokantaan. Esityksessä merkittävässä osassa on rakennuksen sijainti, käytön määrä, palveluksissa kävijöiden määrä ja ennuste käytöstä tulevaisuudessa.

Myös rakennuksen kuntoluokka, kiinteiden kustannusten ja tulevien investointien määrä ovat merkittäviä esitykseen vaikuttavia asioita.

Tietojen kerääminen ja niiden oikeellisuuden tarkistaminen on ollut valtava urakka. Myös ulkopuolisen toimittajan osalta on törmätty laajuuden ja puutteellisten lähtötietojen aiheuttamiin aikataulu- ja resurssiongelmiiin. Työryhmä on myös kokenut omien resurssiensa pienenä aiheuttamia aikataulullisia ongelmia sihteerin jäädessä pois työryhmästä työkiireisiin vedoten.

Työryhmän yhtenä kantavana ajatuksena oli myös taloudellisen näkökulman ottaminen huomioon esitystä laadittaessa. Kirkollishallitus on perustanut hallinnonuudistuksen toteutuksen yhteydessä talouteen keskittyvän työryhmän, jolle tämä osio luovutettiin paremmin soveltuvana.

Työryhmä toteaa kuitenkin taloudellisten resurssien olevan sellaiset, että korjausvelan pienentämiseen vaadittaviin investointeihin ei ole yhdessäkään seurakunnassa varaa ilman ulkopuolista rahoitusta tai sijoituksia purkamalla. Seurakuntien yhdistymisen jälkeinen tilanne ei näytä yhtään valoisammalta.

Taloustyöryhmän yhtenä tehtävänä onkin talouden ennusteiden laskeminen myös kiinteistötyöryhmän selvittämien korjaustarpeiden osalta.

7.1. Rakennuskannan korjaustarve, kustannukset ja hallinto

Rakennuskannan kiinteät kustannukset ovat vuositasolla n. 5 milj. euroa. Selvityksessä on havaittu rakennusten keskimääräisen kunnon olevan kohtalainen. Rakennukset ovat kuitenkin vanhoja ja peruskorjauksen laajuisia investointeja on tehty ikään nähden hyvin harvoin. Tämän takia rakennuskannan arvioitu korjaustarve on euromääräisesti taloudellisiin mahdollisuuksiimme nähden korkea, noin 106 miljoonaa euroa.

Korjaustarvetta on selvitetty seurakuntien toimittamien investointisuunnitelmien perusteella. Niiden lisäksi ulkopuolisen arvioijan toimesta on selvitetty, osin katselmoimalla ja osin tutustumalla laadittuihin kuntoarvioihin.

Lukuihin on suhtauduttava kuitenkin hyvin kriittisesti, sillä seurakuntien investointisuunnitelmat eivät ylety pääsääntöisesti kuin alle puoliväliin työryhmän tarkastelujakson ajasta. Samoin ulkopuolisen toimijan antama korjauskustannusten määrä on arvio. Vanhoja rakennuksia korjattaessa jopa tarkimpiin mahdollisiin kustannuslaskelmiin tulee lisätä 10-15% ennalta arvaamattomien töiden kattamiseksi.

Hallinnollisesti kiinteistöjen ylläpito on hajautettu jokaisen seurakunnan ja luostarien itsenäisesti hallinnoimiin palvelusopimuksiin ja hankkeisiin. Hajautettu kiinteistöhallinto kuluttaa merkittävästi seurakuntien henkilöresursseja. Seurakuntien palvelusopimusten ja korjaushankkeiden yhteinen kilpailuttaminen ammattilaisten toimesta vapauttaisi työaikaa seurakuntalaisten palveluun ja laskisi varmasti kiinteistöjen hoitokustannuksia seurakunnissa. Onnistunut kiinteistöjenhoito vaatii jonkin verran lisää yhteistä resurssia, mutta tuo pidemmällä ajalla säästää selkeästi enemmän.

7.2. Kiinteistöjen käyttöasteet

Selvityksessä on koottu tietokantaan seurakunnista kerätty palvelusten ja palveluksissa kävijöiden määrä pyhäköittäin.

Tilastoissa palvelusten määrä on n. 8 500 kpl vuositasona. Luvussa ei ole mukana luostarien, eikä niiden pyhäköiden lukuja, koska niissä tilastoja ei pidetä.

Palveluksissa kävijöitä on seurakuntien pääkirkkoissa keskimäärin n. 30-50 henkilöä ja pienemmissä pyhäköissä n. 10-15 henkilöä.

Seurakunnat keskittävät toimintaansa pääkirkkoihin, joissa pidetään vuosittain 200-300 palvelusta. Isojen seurakuntien alueella on useita kirkkoja, joissa pidetään yli 100 palvelusta vuosittain. Yli 100 palveluksen kirkkoja on vain 15% pyhäköistä ja yli 40 palveluksen pyhäköjä vastaavasti 30%.

Muissa pyhäköissä palvelusten määrä vaihtelee pienten tsasounien alle kymmenestä palveluksesta keskikokoisten rukoushuoneiden ja kirkkojen n. 30 palvelukseen vuosittain. Voidaan todeta pienten rukoushuoneiden ja kirkkojen käytön olevan kävijämäärillä mitattuna kokonaisuuden kannalta varsin vähäistä.

Kerättyjen tilastojen ja haastattelujen valossa nykyiset henkilöresurssit eivät mahdollista palveluksien tarjoamista niillä haja-asutusalueilla, missä palveluksiin tulee vain vähäinen määrä seurakuntalaisia.

Työryhmä kiinnittää huomiota myös seurakunnan toiminnan kannalta keskeisen resurssin, eli kirkkoherran mahdollisuuksiin toteuttaa seurakuntatyötä silloin, kun seurakunnassa suunnitellaan ja toteutetaan kiinteistön laaja peruskorjaushanke. Yhdistymisten myötä seurakuntien hallinnolliset keskuskeskukset joutuvat toimimaan moninkertaisen rakennuskannan kanssa. Palvelusopimukset on kilpailutettava ja uusittava, rakennusten kunto selvitettävä ja kuntokartoituksia ylläpidettävä, kiinteistöhankeet jakotettava elinkaarten mukaisesti ja seurakunnan rahoituksen tarve suunniteltava kulloisellekin jaksolle.

Samaan aikaan muun hallintotyön tarve seurakunnissa on merkittävästi lisääntynyt ja työ vaatii sekä taitoa, että aikaa enemmän.

Resurssiyhtälöä on mahdoton saada toimivaksi ilman rakennuskannan pienentämistä ja sen hoidon keskittämistä. Seurakuntien ja koko kirkon palvelutehtävän kannalta pitää turvata seurakuntalaisten palvelut siellä, missä heitä on eniten. Samalla on pyrittävä mahdollistamaan haja-asutusalueiden seurakuntalaisten mahdollisuudet päästä pääkirkkoihin.

Työryhmä pitää välttämättömänä siitä, että kiinteistömassaa pienennetään merkittävästi, sen hallinta annetaan kirkon omien ammattilaisten hoidettavaksi palvelusopimuksella ja seurakunta keskittyy jatkossa ydintoimintaansa.

7.3. Jatkotyön osalta esitämme seuraavaa:

Esitämme, että hallinnonmuutoksen toteutumisen ja kiinteistönhallinnan keskittämisen jälkeen v 2020 kirkolliskokous perustaa projektiryhmän, jonka tehtävänä on tehdä konkreettisia esityksiä seurakunnille yhteistyökumppanien ja ostajien löytämiseksi hallinnollisten rakennusten omistusten siirtämiseksi pois

seurakunnilta.

Jatkotyössä tutkitaan myös jokaisen hallinnollisen keskuksen, sijoituskiinteistön ja liikeyrakennuksen osalta kohteen kehityspotentiaali ja muut mahdollisuudet. Selvityksessä on laadittava kaikille sitä tarvitseville seurakunnille heidän kohteistaan 1-3 esitystä vaihtoehtoisista mahdollisuuksista. Selvitysten on sisällettävä myös kustannuslaskelmat tuotot. Perustettavaan työryhmään pitää tulla kirkon ja ulkopuolisten asiantuntijoiden lisäksi seurakuntien edustus.

Toimenpiteiden toteuttamista on seurattava kirkollishallituksessa ja sen tulee raportoida toimenpiteiden kehittymisestä ja kiinteistöjen tilasta asiantuntijoiden tekemän raportin pohjalta vuosittain kirkolliskokoukselle.

Tämän jatkotyön tarkoituksena on tuottaa seurakunnan päättäjille materiaali seurakunnan omaa päätöksentekoa varten.

Liitteet

1. kiinteistötietotaulukko
2. toteutukselle keinoja
3. Oulun seurakunnan kokemuksia luopumisesta
4. kiinteistötyöryhmää koskevia hallinnollisia päätöksiä ja lainsäädäntöä

Valtuustoaloite kirkon tavoite- ja toimintaohjelman täytäntöönpanosta

Kirkkojärjestyksen mukaan seurakunnanvaltuuston tehtävänä on edistää seurakunnan hengellistä elämää sekä ohjata ja valvoa kasvatusta, nuorisotoimintaa ja diakoniatointia.

Seurakunnan toiminta- ja taloussuunnitelman hyväksyminen ja seuranta ovat valtuuston keskeisiä keinoja tämän tehtävän hoitamisessa. Helsingin seurakunnan neuvostolle (31.5.2016) osoitetussa toimielinten vastuista koskevassa muistiossa painotetaan, että valtuuston tärkein tehtävä on nimenomaan seurakunnan toimintastrategian määrittely ja huolehtiminen siitä, että tavoite- ja toimintaohjelmaa noudatetaan johdonmukaisesti ja tavoitteellisesti.

Tämän tehtävän johdonmukaisen ja tavoitteellisen hoitamisen mahdollistamiseksi vuonna 2021 laajentuneen seurakunnan ja koko suomalaisen yhteiskunnan murrosvaiheessa esitämme, että valtuusto nimeää seuraavassa kokouksessaan keskuudestaan toimikunnan valmistelevaan seurakuntaraportin kirkon tavoite- ja toimintaohjelman täytäntöönpanosta seurakunnassa. Valtuuston jäljellä olevan toimikauden loppuun saakka työskentelevä toimikunta kuulisi työntekijöitä, seurakuntalaisia ja järjestöjä ja raportoi työstään valtuustolle sen lakisääteisissä kokouksissa.

Ritva Bly, Kim Kilpinen, Marina Lampinen, Elina Palola, Soili Penttonen ja Ulla Saarinen

Vastaus aloitteeseen:

Kirkon tavoite- ja toimintaohjelma on kirkolliskokouksen päätöksellä huoneentaulumainen, eikä siinä ole mittareita tai konkreettisia tavoitteita. Sivistysvaliokunnan esityksestä päätökseksi tullut strategia sisältää toiveen, että sen soveltaminen olisi osa kirkon jokapäiväistä työtä. Päätöksen tavoitteeksi esitetään, nimenomaisesti helpottaa kirkon johtoa ja työntekijöitä strategian käytännön toteuttamisessa ja seurannassa.

Kirkollishallitus on kokouksessaan 3.2.2021 käsitellyt kirkolliskokouksen päätösten toimeenpanoa.

Kirkollishallitus toteaa tavoite- ja toimintasuunnitelman vuosille 2021-2025 ohjaavan kirkollishallituksen, palvelukeskuksen, hiippakuntien ja seurakuntien toimintaa. Edelleen kirkollishallitus toteaa, että ko. suunnitelma on johtamisen tärkein työväline ja että kaikkien päätösten tulee perustua siihen. Samoin todetaan toteuttamisen edellyttävän seurantaa ja vaikuttavuuden arviointia.

Kuten kirkollishallitus toteaa, on tavoite- ja toimintasuunnitelma tärkeä asiakirja johtamisen näkökulmasta. Ortodoksista lakia koskevan lain 61 §:n mukaan seurakunnan johtaminen kuuluu kirkkoherralle.

Voidaan myös todeta, että strategian jalkauttamisen seuranta ja raportointi ei näin ollen ole yksittäisen seurakunnan valtuuston tehtävä, vaan kirkollishallituksen, jonka tehtäviin ei myöskään kuulu seurakuntien johtaminen. Aloitteen tarkoittama strategia on siis kirkolliskokouksen hyväksymä, joten sen täytäntöönpanosta, seurannasta ja raportoinnista vastaa kirkollishallitus kirkolliskokoukselle.

Seurakunnan tulee huomioida strategia jokapäiväisessä työssä ja päätöksenteossa. Seurakunnan neuvosto yleisesti johtaa seurakunnan toimintaa ja toimii seurakunnan tehtävän toteuttamiseksi, OrtKJ 94 §. Toimeenpanovalta toimivaltajaan mukaan kuuluu neuvostolle.

On myös mahdollista, että kyseisen toimikunnan perustamisessa liikuttaisiin lain soveltamisen ulkopuolella. Valtuustolla on OrtL:n 57 §:n mukaisesti mahdollisuus nimetä toimikunta. Kyse tällöin on yksittäisen asian valmistelusta ja se tulee koskea asiaa, joka ei ole neuvoston toimivaltaan kuuluva. Lain 59§ mukaisesti neuvosto vastaa seurakunnanvaltuuston päätösten valmistelusta sekä valvoo valtuuston päätösten laillisuutta täytäntöönpanon yhteydessä, OrtL 60 §.

Aloitteen mukaisessa toimikunnan perustamisessa ei ole kyse yksittäisen asian valmistelusta, vaan seurakunnan toimintaan liittyvän tehtävän siirtämistä valtuuston keskuudestaan valitsemalle toimikunnalle. On selvää, että valtuusto ei voi miltään osin sivuuttaa laissa ja kirkkojärjestyksessä määriteltyjä seurakunnan toimielinten toimivaltaroja. Koska kyse on huoneentaulumaisesta asiakirjasta, niin myös sen toteutuksen raportointi on haasteellista: tarvitaan ensin työyhteisössä ja laajemmin seurakunnassa keskustelua ja vuorovaikutusta yhteisen ymmärryksen lisäämiseksi.

Aloitteessa ei ole myöskään arvioita siitä, missä määrin esitettäväksi perustettava työryhmä tarvitsee henkilöstöresurssia (sihteeripalvelu, asiantuntijatyötä tietojen keräämistä tms varten). Valtuustolla ei ole työnantajatehtäviä kuin henkilöitä papin ja kanttorin tehtäviin valittaessa.

Aloitteen mukaista asiaa hoitamaan ei ole esimerkiksi Joensuun, Oulu ja Kaakkois-Suomen seurakunnissa perustettu toimikuntia. Kyselykierros kirkkoherroille ei muutoinkaan tuo esille, että valtuuston perustamille toimikunnille olisi tarvetta seurakuntien normaalin toiminnan järjestämisessä tai raportoinnissa.

Erityisenä perusteluna voidaan myös todeta, että ”yhä useampi suomalainen kokee, ettei edustuksellinen järjestelmä nykymuodossaan välitä heidän näkemyksiään ja huolenaiheitaan riittävällä tavalla päätöksentekoon ja sen valmisteluun” (V. Heinonen, P. Ikäkäimo 2.12.2021). Valtuuston sisäinen toimikunta ei vastaa nykyisiin haasteisiin osallisuuden lisäämisestä.

Kirkkoherra on valmis niin aloitteen tekijöiden kuin muidenkin valtuutettujen kanssa keskustelemaan niistä osallistumismuodoista, jotka edesauttavat ”oppimista, harkittua mielipiteenmuodostusta sekä vuorovaikutusta eri näkökulmia edustavien kansalaisten kesken” – (M. Setälä 3.6.2021). Suunnitteilla on ns. puntaroivat kansalaiskeskustelut, joissa seurakuntalaiset, työntekijät sekä luottamuselinten jäsenet paikallisella tasolla keskustelevat strategisista linjauksista.

Esittelijä: kirkkoherra

Päätösesitys: Aloite hylätään. Johtoryhmä raportoi valtuustolle vuosittain Kirkon tavoite- ja toimintasuunnitelman toteutumisesta seurakunnan toiminnassa ja päätöksenteossa.